contrast

Zet je schrap, CSDDD is er!

Het Europees Parlement keurde op 24 april 2024 de richtlijn inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid goed. Deze richtlijn is beter bekend onder haar Engelse titel: de Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD). De richtlijn heeft een lang en hobbelig parcours afgelegd sinds de Europese Commissie haar voorstel indiende in februari 2022 en we een In The Picture schreven onder de titel "**Zet je schrap, CSDD komt eraan!**".

Even verduidelijken.

Geschat wordt dat ongeveer 5.500 bedrijven binnen het **toepassingsgebied** van de CSDDD vallen, wat betekent dat de scope ervan gevoelig is ingeperkt: onder de oorspronkelijke drempels waren dit er meer dan 17.000. Kort gezegd vallen Europese bedrijven onder de CSDDD als zij gemiddeld meer dan 1000 werknemers hebben en een wereldwijde netto-omzet van meer dan €450 miljoen behalen. Niet-Europese bedrijven vallen onder de CSDDD als zij een netto-omzet behalen van meer dan €450 miljoen in de EU. De richtlijn bevat daarnaast nog een aantal specifieke toepassingsregels, bijvoorbeeld voor pure holdings en voor ondernemingen die franchise- of licentieovereenkomsten afsluiten in de EU.

Bedrijven onderworpen aan de CSDDD moeten passende zorgvuldigheidsmaatregelen opzetten en uitvoeren met betrekking tot hun eigen activiteiten, die van hun dochterondernemingen en die van hun ketenpartners **(“due diligence” beleid).** Daarbij worden alle upstream partners geviseerd, maar niet langer alle downstream partners. Voor deze laatste geldt het due diligence beleid alleen als zij verantwoordelijk zijn voor de distributie, het transport of de opslag van de producten voor of in naam van het bedrijf dat is onderworpen aan de CSDDD.

Het **due diligence beleid** is er op gericht om **nadelige gevolgen op het gebied van mensenrechten en milieu te identificeren, te voorkomen, te beperken en te beëindigen**. Onder deze gevolgen

vallen slavernij, kinderarbeid, verlies van biodiversiteit, verontreiniging en vernietiging van natuurlijk erfgoed.

Bedrijven moeten in de eerste plaats **due diligence integreren in hun bedrijfsbeleid en hun risicobeheersystemen** (o.a. door middel van een gedragscode waarin de regels en principes van de onderneming worden uiteengezet en waarin de processen worden opgesomd die worden geïmplementeerd om due diligence uit te voeren). Zij moeten feitelijke en potentiële nadelige gevolgen in kaart brengen (**"mappen"**), beoordelen waar zij waarschijnlijk het ernstigst (zullen) zijn, en passende maatregelen nemen om potentiële gevolgen te **voorkomen** of, als dit niet mogelijk is, te **beperken** door middel van een preventief actieplan, contractuele garanties van zakenpartners, investeringen in productieprocessen en -infrastructuur, enz. In het andere geval zullen bedrijven onderworpen aan de CSDDD mogelijk verplicht zijn om geen commerciële relaties aan te gaan met zakenpartners die verantwoordelijk zijn voor nadelige gevolgen of zich bevinden in de activiteitenketen verantwoordelijk voor de nadelige gevolgen, of om deze relaties niet te verlengen.

De CSDDD verduidelijkt nu dat het schorsen of beëindigen van de zakelijke relatie enkel een laatste redmiddel is, en niet noodzakelijk wanneer een onderneming gemotiveerde redenen geeft dat dit meer kwaad dan goed zou doen.

Het due diligence beleid is ook gericht op de **strijd tegen klimaatverandering**. De CSDDD verplicht bedrijven om een **klimaattransitieplan** op te stellen en uit te voeren met het oog op het beperken van de opwarming van de aarde tot maximaal 1,5°C in overeenstemming met het klimaatakkoord van Parijs. Daarbij voorziet de definitieve tekst niet langer dat bedrijven verplicht zijn om de implementatie van het plan aan te moedigen via financiële incentives voor het management.

Bedrijven moeten hun **stakeholders** (waaronder werknemers) betrekken en consulteren op het gebied van de naleving van de CSDDD verplichtingen. Zij zijn ook verplicht om **herstelmaatregelen** te nemen ten aanzien van getroffen personen, gemeenschappen of het milieu als zij een negatief effect hebben veroorzaakt en zij moeten een specifieke **klachtenprocedure** organiseren die algemeen toegankelijk is, inclusief voor Ngo's en vakbonden. Tot slot moeten zij minstens jaarlijks hun CSDDD beleid en maatregelen **monitoren en evalueren**, en op hun website informatie **publicere**n omtrent hun CSDDD activiteiten, tenzij zij al rapporteren onder de Corporate Sustainability Reporting Directive.

De CSDDD voorziet **administratieve en burgerrechtelijke sancties** om de naleving van de verplichtingen te waarborgen. Lidstaten moeten een toezichthoudende autoriteit aanduiden, die de bevoegdheid heeft om informatie op te vragen, onderzoek te doen en boetes op te leggen die kunnen oplopen tot 5% van de wereldwijde netto-omzet. Bedrijven kunnen ook burgerrechtelijk aansprakelijk zijn voor de schade die het gevolg is van een opzettelijke schending van CSDDD verplichtingen of van het niet passend voorkomen, beperken of beëindigen van nadelige gevolgen. Als schade uitsluitend door een zakenpartner wordt veroorzaakt, kan het bedrijf echter niet aansprakelijk worden gesteld.

De CSDDD wordt **gefaseerd van toepassing**. EU bedrijven met meer dan 5.000 werknemers en een netto-omzet van €1,5 miljard moeten de CSDDD implementeren drie jaar na de inwerkingtreding ervan (vermoedelijk in 2027). Hetzelfde geldt voor niet-EU bedrijven met een netto-omzet van meer dan €1,5 miljard in de EU. EU bedrijven met meer dan 3.000 werknemers en een netto-omzet van €900 miljoen moeten de CSDDD implementeren vier jaar na de inwerkingtreding (vermoedelijk in 2028). Hetzelfde

geldt voor niet-EU bedrijven met een netto-omzet van meer dan €900 miljoen in de EU. Voor alle andere EU en niet-EU geldt een periode van vijf jaar voor implementatie (vermoedelijk vanaf 2029).

Concreet.

- De CSDDD is aangenomen, maar het toepassingsgebied ervan is gevoelig afgeslankt tot grotere EU en niet-EU bedrijven.
- De CSDDD verplicht deze bedrijven om een passende zorgvuldigheid (due diligence) te integreren in hun beleid en risicobeheersystemen, en om maatregelen te nemen om feitelijke of potentiële nadelige gevolgen op het gebied van mensenrechten en het milieu binnen hun activiteitenketen te identificeren, te voorkomen, te beperken en te beëindigen.
- Hetzelfde geldt voor het opstellen van een klimaattransitieplan overeenkomstig het klimaatakkoord van Parijs (beperken van de opwarming van de aarde tot maximaal 1,5°C).
- De verplichtingen onder CSDDD kunnen zowel administratiefrechtelijk als burgerrechtelijk worden gehandhaafd.
- De CSDDD wordt gefaseerd van toepassing tussen 2027 en 2029, afhankelijk van de grootte van de betrokken bedrijven.
- Bedrijven die niet onder het toepassingsgebied vallen kunnen als zakenpartner getroffen worden door informatieverzoeken en maatregelen van bedrijven onderworpen aan de CSDDD.

Meer weten?

- Hier vind je onze eerdere In The Picture over het CSDDD-voorstel: Zet je schrap: CSDD komt eraan!
- De tekst van de aangenomen CSDDD vind je hier.

Auteurs

Ine Schockaert, Karlien De Ryck